

2017 m. gruodžio 12 d., antradienis

P8_TA(2017)0476

Įvairių reglamentų žemės ūkio ir kaimo plėtros srityje pakeitimai ***I

2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013, (ES) Nr. 1307/2013, (ES) Nr. 1308/2013 ir (ES) Nr. 652/2014 (COM(2016)0605 – C8-0404/2017 – 2016/0282B(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2018/C 369/21)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2016)0605),
  - atsižvelgdamas į 2017 m. lapkričio 16 d. Pirmininkų sueigos sprendimą padalyti Komisijos pasiūlymą ir leisti Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetui parengti atskirą teisėkūros pranešimą dėl nuostatų, priklausančių Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto kompetencijai, t. y. Komisijos pasiūlymo 267–270 ir 275 straipsnių,
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 ir 3 dalis, 42 straipsnį, 43 straipsnio 2 dalį ir 168 straipsnio 4 dalies b punktą,
  - atsižvelgdamas į 2017 m. sausio 26 d. Europos Audito Rūmų nuomonę Nr. 1/2017 ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto 2016 m. gruodžio 14 d. nuomonę ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 2017 m. gegužės 11 d. Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto ir Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A8-0211/2017),
  - atsižvelgdamas į toliau pateiktą preliminarų susitarimą, kurį patvirtino Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas pagal Darbo tvarkos taisyklių 69f straipsnio 4 dalį, taip pat į 2017 m. lapkričio 15 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą įsipareigojimą pritariti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą (A8-0380/2017),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
  2. pritaria savo pareiškimui, pridėtam prie šios rezoliucijos;
  3. atsižvelgia į Komisijos pareiškimus, pridėtus prie šios rezoliucijos;

⁽¹⁾ OL C 91, 2017 3 23, p. 1.

⁽²⁾ OL C 75, 2017 3 10, p. 63.

⁽³⁾ OL C 306, 2017 9 15, p. 64.

2017 m. gruodžio 12 d., antradienis

4. pabrėžia, kad Komisijos pasiūlymo padalinimo tikslas yra sudaryti sąlygas tam, kad nuostatos, priklausančios Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto kompetencijai, būtų taikomas nuo 2018 m. sausio 1 d. ir kad likusi Komisijos pasiūlymo dalis ⁽¹⁾ bus nagrinėjama vėlesniame etape;
5. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina keisti iš esmės;
6. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P8_TC1-COD(2016)0282B

Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. gruodžio 12 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../..., kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės, (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, ir (ES) Nr. 652/2014, kuriuo nustatomos išlaidų, susijusių su maisto grandine, gyvūnų sveikata ir gerove bei augalų sveikata ir augalų dauginamąja medžiaga, valdymo nuostatos

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2017/2393.)

⁽¹⁾ Procedūros numeris 2016/0282A(COD).

2017 m. gruodžio 12 d., antradienis

TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PRIEDAS

EUROPOS PARLAMENTO PAREIŠKIMAS

Naujosios taisyklės dėl gamintojų organizacijų ir konkurencijos teisės (BRO)

Europos Parlamentas primena, kad pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 42 straipsnį konkurencijos taisyklės taikomos žemės ūkio produktų gamybai ir prekybai jais tik tokiu mastu, kokį nustato Parlamentas ir Taryba, atsižvelgdami į bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) tikslus, kaip nustatyta tos pačios sutarties 39 straipsnyje.

Kaip numatyta sutartyje ir pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką⁽¹⁾, bendros žemės ūkio politikos tikslai yra svarbesni nei Europos konkurencijos politika. Vis dėlto žemės ūkio rinkos nėra atleistos nuo pareigos taikyti konkurencijos teisę. Pritaikyti konkurencijos taisykles prie žemės ūkio ypatumų – tai teisės aktų leidėjų, t. y. Europos Parlamento ir Tarybos prerogatyva.

Šiomis aplinkybėmis Europos Parlamentas šiuo reglamentu siūlo patikslinti ryšį tarp BŽŪP taisyklių, ypač kalbant apie gamintojų organizacijų ir gamintojų organizacijų asociacijų vaidmenį ir funkcijas, ir ES konkurencijos teisės taikymo. Toks išaiškinimas būtinas dėl to, kad esama neaiškumų, susijusių su šių taisyklių įgyvendinimu, ir yra itin svarbus norint pasiekti Sąjungos tikslą sustiprinti ūkininkų padėtį maisto tiekimo grandinėje. Europos Parlamento pasiūlymais grindžiamas rekomendacijomis, pateiktomis 2016 m. lapkričio 14 d. darbo grupės žemės ūkio produktų rinkos klausimais (angl. *Agri-Market Task Force*) ataskaitoje. Šios rekomendacijos buvo pagrįstos keliais klausimais ir atsakymais, gautų iš visų maisto produktų tiekimo grandinės dalyvių: gamintojų, perdirbėjų ir mažmenininkų.

Europos Parlamentas siekia supaprastinti ir patikslinti sąlygas, kuriomis gamintojų organizacijoms arba gamintojų organizacijų asociacijoms visuose sektoriuose, išvardytuose Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 1 straipsnio 2 dalyje gali vykdyti veiklą savo narių vardu – planuoti gamybą, pateikimą į rinką, derėtis dėl susitarimų dėl žemės ūkio produktų tiekimo ir gamybos sąnaudų optimizavimo. Šios užduotys iš esmės reikalauja, kad būtų taikoma tam tikra praktika, įskaitant vidaus konsultacijas ir keitimąsi komercine informacija šių subjektų viduje. Todėl siūloma, kad ši veikla nepatektų į SESV 101 straipsnio 1 dalyje nustatytą antikonkurencinių susitarimų draudimo taikymo sritį, ir kad gamintojų organizacijos ar gamintojų organizacijų asociacijos, vykdančios bent vieną iš ekonominės veiklos rūšių, galėtų pasinaudoti nuostata, leidžiančia nukrypti nuo šio straipsnio taikymo. Tačiau ši leidžianti nukrypti nuostata nėra absoliuti – už konkurenciją atsakingos institucijos pasilieka galimybę įsikišti, jeigu, jų nuomone, tokia veikla gali panaikinti konkurenciją arba kelia pavojų BŽŪP tikslams.

Taigi patikslinami gamintojų organizacijų arba gamintojų organizacijų asociacijų vaidmuo ir ir jų santykis su konkurencijos teise. Nepažeidžiant institucinių Europos Komisijos prerogatyvų, Europos Parlamentas mano, kad naujoms taisyklėms nebūtinai išsamesnis išaiškinimas Europos Komisijos gairių forma.

KOMISIJOS PAREIŠKIMAI

Dėl 1 straipsnio – Kaimo plėtra**— Kaimo plėtos programų trukmės pratęsimas**

EŽŪFKP įnašas išlaidoms, susijusioms su 2014–2020 m. kaimo plėtos programomis, patvirtintomis pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 10 straipsnio 2 dalį, kompensuoti ir toliau galės būti skiriamas, jei išmokos gavėjams bus išmokėtos ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d. Rengdama būsimos DFP pasiūlymą, Komisija apsvarstys tolesnio paramos kaimo plėtrai po 2020 m. teikimo klausimą.

— Rizikos valdymas

Komisija patvirtina savo ketinimą rengiant pasiūlymą dėl bendrosios žemės ūkio politikos modernizavimo ir supaprastinimo peržiūrėti į Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 jau įtrauktų rizikos valdymo priemonių poveikį ir veiksmingumą.

⁽¹⁾ Sprendimas byloje Maizena, 139/79, ES:C:1980:250, 23 punktas; Sprendimas byloje Vokietija prieš Tarybą, C-280/93, ES:C:1994:367, 61 punktas.

2017 m. gruodžio 12 d., antradienis

— **Su iniciatyva LEADER susijusios nuobaudos**

Komisija patvirtina savo ketinimą peržiūrėti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 809/2014 numatytą su iniciatyva LEADER susijusių nuobaudų veiksmingumą ir proporcingumą

Dėl 2 straipsnio – Horizontalusis reglamentas

— **Krizių rezervas**

Komisija patvirtina, kad rengiant kitą DFP bus peržiūrėta, kaip veikia žemės ūkio sektoriaus krizių rezervas ir kaip kompensuojami su finansine drausme susiję asignavimai, numatyti Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 25 straipsnyje ir 26 straipsnio 5 dalyje, kad būtų sudarytos sąlygos veiksmingai ir laiku imtis priemonių krizės rinkoje atveju.

— **Vienas bendras auditas**

Komisija palaiko vieno bendro audito modelį – tai patvirtina jos pasiūlymas dėl naujojo Finansinio reglamento 123 straipsnio. Komisija taip pat patvirtina, kad šis modelis jau yra leidžiamas pagal esamą žemės ūkio išlaidų valdymo ir kontrolės teisinę sistemą, nustatytą Reglamentu (ES) Nr. 1306/2013, ir kad jis jau įtrauktas į jos 2014–2020 m. audito strategiją. Visų pirma, jei pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 9 straipsnio 1 dalį pateikta sertifikavimo įstaigos nuomonė laikoma patikima, Komisija į tą nuomonę atsižvelgia vertindama atitinkamos mokėjimo agentūros auditavimo poreikį.

Dėl 3 straipsnio – Tiesioginės išmokos

— **Baltymų gamybos planas**

Komisija patvirtina savo ketinimą peržiūrėti augalinės kilmės baltymų pasiūlos ir paklausos padėtį ES ir apsvarstyti galimybę nustatyti Europos augalinės kilmės baltymų gamybos strategiją, kurios tikslas – ekonomiškoms ir aplinkai nekenksmingomis priemonėmis labiau skatinti augalinės kilmės baltymų gamybą ES.

Dėl 4 straipsnio – BRO

— **Savaroniškos gamybos mažinimo programos**

Komisija patvirtina, kad Reglamento (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, 219 ir 221 straipsniuose jau yra numatytas būtinas teisinis pagrindas, kuriuo remdamasi ji gali (jei yra biudžeto išteklių) spręsti rinkos trikdžių ir kitas konkrečias problemas, be kita ko, regioniniu lygmeniu, numatydamą galimybę teikti ūkininkams tiesioginę finansinę paramą. Be to, Komisijos pasiūlyme Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai papildyti konkrečioms sektoriams skirta pajamų stabilizavimo priemone numatyta, kad valstybės narės į savo kaimo plėtros programas galės įtraukti galimybę skirti kompensacijas konkrečiam ūkininkams dėl didelio jų pajamų sumažėjimo.

Komisija taip pat patvirtina, kad 219 straipsnyje jai numatyta galimybė rinkos sutrikdymo atveju arba kilus tokiam pavojui nustatyti schemas (įskaitant reikiamą išsamią informaciją apie jų veikimą), pagal kurias gamintojams, savanoriškai įsipareigojusiems mažiau gaminti, suteikiama Sąjungos pagalba (pavyzdžiui, Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/1612, OL L 242, 2016 9 9, p. 4).

— **Tarpvalstybinių TO pripažinimas**

Komisija primena, kad gamintojų bendradarbiavimo taisyklės, pagal kurias pripažįstamos tarpvalstybinės gamintojų organizacijos, tarpvalstybinės gamintojų organizacijų asociacijos arba tarpvalstybinės tarpšakinės organizacijos, įskaitant būtiną atitinkamų valstybių narių administracijų bendradarbiavimą, jau nustatytos Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2016/232. Šių taisyklių poveikis ir tinkamumas bus peržiūrėti toliau vykstant BŽŪP modernizavimo ir paprastinimo procesui.

2017 m. gruodžio 12 d., antradienis

— Nesąžininga prekybos praktika

Komisija patvirtina, kad pradėjo vykdyti iniciatyvą dėl maisto tiekimo grandinės. Ši iniciatyva vykdoma Geresnio reglamentavimo gairėse nustatytais etapais. Pasibaigus šiai procedūrai (jei bus įmanoma – pirmąjį 2018 m. pusmetį) Komisija spręs dėl galimo teisės akto pasiūlymo.

— Komisijos pareiškimas dėl gamintojų bendradarbiavimo

Komisija atsižvelgia į Parlamento ir Tarybos susitarimą dėl 152, 209, 222 ir 232 straipsnių pakeitimų. Komisija atkreipia dėmesį, kad pakeitimai, dėl kurių susitarė Parlamentas ir Taryba, yra esminiai ir buvo įtraukti neatlikus poveikio vertinimo, nors to reikalaujama pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 15 punktą. Todėl kyla nepageidautinai daug teisinio ir procedūrinio netikrumo, kurio poveikis ir pasekmės nėra žinomi.

Kadangi visais pradinio Komisijos pasiūlymo pakeitimais kartu labai pakeičiama teisinė sistema, Komisija susirūpinusi pažymi, kad dėl kai kurių gamintojų organizacijoms palankių naujų nuostatų gali kilti pavojus smulkiųjų ūkininkų veiklos gyvybingumui ir jų gerovei, taip pat vartotojų interesams. Komisija patvirtina savo išsipareigojimą išlaikyti veiksmingą konkurenciją žemės ūkio sektoriuje ir visiškai įgyvendinti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 39 straipsnyje nustatytus BŽŪP tikslus. Atsižvelgdama į tai, Komisija atkreipia dėmesį, kad pakeitimuose, dėl kurių susitarė teisėkūros institucijos, tiek Komisijai, tiek nacionalinėms konkurencijos institucijoms numatyta labai menka galimybė imtis veiksmų veiksmingai konkurencijai išlaikyti.

Tai, kad Komisija apskritai pritaria pasiūlymui „Omnibus“, įskaitant pakeitimus, dėl kurių susitarė Parlamentas ir Taryba, neturi poveikio jokiems būsimiems šių sričių pasiūlymams, kuriuos gali pateikti Komisija, atsižvelgdama į bendros žemės ūkio politikos reformą po 2020 m. ir kitas iniciatyvas, specialiai skirtas kai kurioms tekste, dėl kurio dabar susitarė Europos Parlamentas ir Taryba, paminėtoms problemoms spręsti.

Komisija apgailestauja, kad teisėkūros institucijos neišsprendė problemos, kad tiek Komisijai, tiek nacionalinėms konkurencijos institucijoms numatyta labai menka galimybė imantis veiksmų veiksmingai konkurencijai išlaikyti, ir reiškia susirūpinimą dėl galimų šio apribojimo pasekmių ūkininkams ir vartotojams. Komisija atkreipia dėmesį, kad teisinių tekstų aiškinimas turi atitikti Sutartį, visų pirma kalbant apie galimybę Komisijai ir nacionalinėms konkurencijos institucijoms įsikišti, jei didelę rinkos dalį aprėpianti gamintojų organizacija siektų apriboti savo narių veiksmų laisvę. Komisija apgailestauja, kad teisės akto tekste ši galimybė nebuvo aiškiai išlaikyta.